

Vinterfrakker

i flott utvalg.

CITY MAGAZIN

20 ROSENKRANTZGT. 20

Bygg garasjen

av galvaniserte panneplater. Rask opsetning, rolig vakkert utseende. Platene er glatte og kan males etterpå, om De ønsker.

P. SCHREINER SEN. & SØNNER
Stenersgt. 1, Oslo.

NR. 25

Utkommer alle hverdager
middag og aften.

MANDAG 30. JANUAR 1933

Kr. 6.50 kvartalet, 2.20 måneden
innen- og utenbys.

65 ARGANG

De fire fanger under skarp politibevoaking. Fra høire: Myhre, Kristensen, Olsen og Olafsen. — Akershus landsfengsel anbragt på rettens bord. Statsadv. A. anderud beundrer huset. — Den opphissede kø i gangen foran Oslo lagmannsrett imorges.

Danmark vedtar nødsloven

som forbyr arbeidsstans et år.

Foran en katastrofe, som aldri har vært sett make til i verden!

Den danske kronekurs skal senkes.

Rtgjeringen har nu sikret sig venstres tilslutning til forslaget om forbud mot lockout og streik i ett år. Forslaget vil derefter bli vedtatt. Venstres vederlag for å gå med herpå må antas å være ytterligere senking av kronen.

Den danske regjeringens opsigtsvekkende forslag går ut på at alle tariffier mellom arbeidere og arbeidsgivere skal bli i kraft inntil 1. februar 1934, og at all lockout eller streik i den tid skal være forbudt. Da arbeidsgiverne nu forlanger store lønnsnedslag, inntil 20 prosent, vil det si, at staten skal hjelpe arbeiderne til å holde sin lønn oppe. Naturligvis er arbeidsgiverne imot dette; men hvor stor angsten for arbeidsstansen er fremgår av, at høire foreslår tvungen voldgift til løsning av konflikten.

Det var en fullstendig panikktale, statsminister Stauning holdt, da han fremla lovforslaget i riksdagen. Han kalte forslaget en nødslov, og sa blandt annet:

— Det danske samfund befinder sig i øieblikket i den alvorligste situasjon, som noensinne har foreligget i Danmark. Antallet av arbeidsløse er nær ved de 200,000, hvilket vil si, at henvend en million mennesker er uten kjøpeevne og ute av stand til ved egen hjelp å holde nøden borte fra døren. 250,000 landbrukere er ramt av krisen, hvilket vil si, at en million mennesker er berøvet sin kjøpeevne på en så-

dan måte, at de ikke er i stand til å bidra til produksjonens opp-

— Fortsettes 2. side, 4. spalte. —

Lyktestolpen delte bussen tvers over.

UDDEVALLA idag. En alvorlig bilulykke inntraff ved 1/2-tiden i natt på veien nord for Uddevalla. Et selskap med brytere fra Sarpsborg som søndag hadde deltatt i kamper i Uddevalla var på hjemvei i en buss ført av eieren Jens Birkhaug fra Skiptvedt. På det glatte føre gled bilen ut for veien og kjørte mot en lyktestolpe. Bussen tordnet mot lyktestolpen med den ene side og blev av stolpen så å si delt i to. Av de 12 mann som fulgte med i bussen blev fire slunget ut gjennom vinduene.

Det blev straks tilkalt hjelp og de fem som var kommet verst til skade blev bragt til sykehuset i Uddevalla hvor det blev konstateret at de hadde fått alvorlige skader. Mest skadet var den norske mester i lettvekt Hugo Raab som hadde fått bekkbenet knust. Hans tilstand betegnes på sykehuset som meget alvorlig. De øvrige tilskadekomne er Knut Næss, Egil Hagstrøm, Hans Erichsen og Kjell Berger, allesammen fra Sarpsborg.

Ved politiets undersøkelser i saken synes det å være godtgjort at bilens fører ikke har vært påvirket av alkohol.

Skamslo sine fem barn med øks.

Alle fikk brudd på hjerneskillen. Mannen drepte sig selv med dynamitt.

Risør, idag. En redselsfull familietragedie er utspilt i Gjerstad ved Risør inatt. En mann i 40-årene Ola Kjörkestien har skamslått fem av sine seks barn i alderen fra 14 år og nedover. Han har visstnok brukt en øks. Konen tok med sig den minste gutten på 3 år og løp etter hjelp. Men før de kom tilbake igjen var mannen rømt og barna lå som døde. De blev straks kjørt til sykehus i Risør og tatt under behandling. Læge Lønningdal opplyser at de alle har fått brudd på hjerneskillen, men de to minste er kommet til bevissthet igjen. De er stygt skamfært i hodet, men det er lykket lægen å sy dem igjen. Alle seks barna var gutter. Lensmannen i Gjerstad, Kveim, fant mannen idagmorges i skogen. Han har skutt sig med dynamitt. Mannen var kjent som en edruelig mann. Han har hatt arbeid så nær som den siste uken. Det er nevnt at grunnen til ugjerningen skulde være sjalusi. Men folk som kjenner dem sier at mannens mistanke til konen er absolutt uten grunn. Der har vært uro i familien siden ifjor vår og vært voldningdal opplyser at de alle har fått brudd på hjerneskillen, men de to minste er kommet til bevissthet igjen. De er stygt skamfært i hodet, men det er lykket lægen å sy dem igjen. Alle seks barna var gutter. Lensmannen i Gjerstad, Kveim, fant mannen idagmorges i skogen. Han har skutt sig med dynamitt. Mannen var kjent som en edruelig mann. Han har hatt arbeid så nær som den siste uken. Det er nevnt at grunnen til ugjerningen skulde være sjalusi. Men folk som kjenner dem sier at mannens mistanke til konen er absolutt uten grunn. Der har vært uro i familien siden ifjor vår og vært vold-

DE JØDISKE SKUESPILLERE

Da de jødiske skuespillere kom i stormiddag. Fra venstre Amble Næss som kom og møtte, Sonja Alomis og Aleksander Asro. Se 2. side.

Oprørerne fra Akershus på tiltalebenken.

12 konstabler passer på de fire hovedmenn.

Da de rasende fanger stormet fra smien til malersalen med glødende kull.

Der hersket en helstisk spenning i Oslo lagmannsrett imorges, — alt lenge før saken mot de oprørske Akershusfanger skulde begynne, strømmet publikum til. Begge innganger var beleiret, hoveddøren av etpar hundre juridiske studenter og bakdøren av en hel folkemasse hvoriblandt man så flere forbrytere. Bare etpar av disse slapp inn, resten som hadde ventet siden klokken 8 om morgenen, måtte gå sin vei under heftige protester. Førstemann i køen var «skafenes skrekke».

Festningen på bordet.

På bordet foran vidneboksen står hele Akershus landsfengsel utført i papp. Lagrettens medlemmer og fvs. statsadvokat Aanderud, går interessert omkring og liker på modellen og en av herrerne løfter taket av det beryktede «kronprinsens krutt-tårn». — Ah! sier han forferdet, sitter taket løst? hm.... tenk om fangene visste det!

12-konstabler!

Der senker sig en dyp stillhet over salen da politiet rykker inn og tar oppstilling foran inngangene. Det gnistrer i blanke knapper, to mann står foran hver dør. I gaten utenfor Justisbygningen er der også sterke politistyrker og en masse løsgjengere som vil se de fire fanger bli ført inn. Presis kl. 1/10 kommer de fire tiltalte inn, ført av åtte konstabler som tar plass bak fangene på tiltalebenken.

Fotografene åpner øieblikkelig ild og fangene dukker hodene som på signal for å undgå fotograferingen.

Retten er satt.

Lagmann Rolfsen administrerer med dommerne Hohle og Ueberud som bisittere. Statsadvokat Aagaard er aktor og overrettsadvokat Gulbrand Bergsjø er forsvarer for de fire.

De tiltalte heter: Fredrik Mauritz Myhre, Thoralf Kristensen, Gunnar Erling Olsen og Steffen Olafsen. De er alle ganske unge tyver som er dømt til sikring for gjentatte forbrytelser.

Tilstede i retten er en hel rekke fremtredende jurister, politiembetsmenn og fengselsfolk.

TILTALLEN.

De tre første er tiltalt for å ha hindret offentlig tjenestemann i å gjøre sin plikt, for å ha overfalt fengselsbetjeningen, for å ha forsøkt å stjele vokternes nøkler og for hærverk. Steffen Olafsen er tiltalt for å ha knust fengslets ruter. Alt dette foregikk om kvelden 22. november 1932 under de uhyggelige opphøier som fant sted på Akershus. Tiltalen for ildspåsettelse er utferdiget etter ordre av riksadvokaten, og denne tiltalepost er jo den alvorligste (det dreier sig jo om intet mindre enn mordbrandforsøk). Derfor nekter alle de tiltalte sig skyldige for dette punkts vedkommende, men de delvis erkjenner sig skyldig i hærverk og medvirking til overfall.

Statsadvokatens redegjørelse.

— Under saken skal alle som er med i denne affæren dra på åstedsbefaring på Akershus landsfengsel, sier statsadvokaten. Vi skal da gå gjennom alle de steder hvor begivenhetene der 22. november blev utspilt. Vi skal også se på de tre sikkerhetsceller som kalles «Kummen». Fengselsgangene er reit ved høie gjerder og her er det fangene «luftes» i små porsjoner. Det vil si små er porsjonene ikke, 30—40 fanger har i lufttiden anledning til å snakke sammen. Også på sovesalene kan de legge planer om natten, — og vi vet at fangene her planlegger forbrytelser som så utføres når fangene slipper ut igjen.

Mytteriet har sin bakgrunn. I august var der sterk misnøie i fengslet.

O.R.SAKFØRER CHR. DREYER
Grønsen 5 & 7, Oslo. Telf. 17463.

Overrettssakførerene
Asbjørn Sagen og Knut Bjelke.
Kongensgt. 15. Telf. 16611 - 12782.

Johan Olsen - Sønner
Entreprenørfør. - Oslo.
NYBYGG - FORANDR. - REP.

MARTINI & ROSSI

Vermouth

SHELL

SMØREOLJER

KONGELIG PÅ FROGNER

Diskusjonen gikk livlig på kongetribunen igår under skøitelandskampen. Og ikke minst kongen og kronprinsen var ivrige i sin gransking av pointstillingen. Her har Dagbladets fotograf fått med et lite hjørne av losjen. Kongen ser i retning av de to amerikanske gjester hvorav mrs. Kalteux bærer olympiajakken fra Lake Placid. På kongetribunen ser vi fra venstre: Kronprins Olav, Ths. Fearnley, Kongen, Seeberg og representanten for den amerikanske legasjon mr. Wadsworth. Nederst til venstre Engnestangen i typisk stil.

For det første var en fange (Thilensen) satt i «Kummen» og dessuten blev det bråk med fangen Myhre (tiltalte nr. 1). Han skulde hente sin mat sammen med andre (— også et meget forkastelig system), og han møtte da frem i tågler mens reglementet pålegger almindelig skotøi. En vokter gav ham en reprimande, Myhre satte sig voldsomt til motverge og blev satt i isolasjonscelle. Så blev der optøier, hærverk og uro. Dette

resulterte i refselsler. 6 mann blev isolert i celler i Søndre bygning, de fikk tilleggsstraffer på optil en måned og disse straffer skulde ikke medregnes i deres straffetid.

— Da vi fikk rede på dette, forteller Myhre selv i sin forklaring, blev vi alle sammen enig om å sette i verk opprør over hele fengslet tirsdag 22. november klokken 5 ettermiddag.

OPRØRET.

Dette blev gjort. På forhånd fikk direktør Skattum et vink om hvad som var i gjære, — men klokken 5 denne ettermiddag var tilsynelatende alt rolig. Men så plutselig braker det løs.

Plutselig farer fangene fra malerwerkstedet ut i trappen, stormer gjennem gangene, ned til smieverkstedet. Her kimer de voldsomt på verksteds-klokken. Fængselsbetjent Røien er uforsiktig nok til å åpne døren, han blir straks slått ned. Fangene stormer inn, en av dem løper bort til esen, griper en skuffe med glødende kull og rarer med den hujende fangehorde i felene og igjen til malersalen hvor han tender op til brand. Under den ville fart gjennom gangene knuser fangene alt, lyspærer, bohøve osv.

En bande farer op i 4. etasje til salmakerverkstedet, etjent Nilsen prøver å stanse dem, han blir slått ned. Betjent Løvaas går også i gulvet. I neste øieblikk kaster de sig over betjent Hvalby. Nu slår flammene op over fængselsstaket, brandvesen, politi og militær begynner å komme.

Vi behøver ikke skjønnene ordene, når det blir spilt med inderlighet.

Kold samtale med brennende skuespiller.

Søilens jødiske gjester kom idag.

Det var to sympatiske og smilende jødiske skuespillere vi møtte på Østbanestasjonen i formiddag. Vi spurte at Spilen får glede av sine berømte gjester Sonja Alomis og Aleksander Asro. Det er dem som har startet det meget berømte teater i Vilna, og i vår store naivitet spurte vi straks hr. Asro hvordan teaterforholdene er i Vilna for tiden.

— Å slette, elendige, svarer hr. Asro med overbevisning. Vi har ikke vært i Vilna på 10 år!

— ?
— Nei, vi reiser omkring. Vi er naturaliserte amerikanere. Men det er riktig: Vilna er vårt hjemsted og utgangspunkt, hvor vi startet vårt teater med mønster i Stanislavskis. Vi begynte ganske beskjeden med en liten trupp under de aller enkleste forhold. Men ilden brente i oss! Nei i Vilna, sier hr. Asro resignert, der hvor scenens kunst en gang var et behov for folket, der er den luksus nu.

— Hvilket sprog spiller De på iافتن?

— På jidisch. De vil innvende at De ikke forstår jidisch? Å, det spiller ingen rolle, når det spilles med inderlighet. Scenens sprog, det er internasjonalt. Jeg så det japanske teater, og innen noen minutter var gått hadde jeg glemt at jeg ikke skjønte et ord. I og for sig kunde det jo kanskje vært en fordel og forresten, når De taler tysk så vil De skjønnene det vesentlige.

Sier den ivrige og smilende skuespiller som ilden brenner i. Det kan sannelig også trenge, for det er svinaktig kaldt, så vi blir nødt til å overhøre utredningen om scenekunstens innerste vesen. Dessuten: Det er jo det vi skal fatte i Spilen ikveld!

Danmark vedtar nødsloven

— Fortsatt fra 1. side. —

rettholdelse. Og hertil kommer ennå 50,000 handlende og håndverkere.

Kjøbenhavn, idag.

Under sådanne forhold — hvor to tredjedeler av befolkningen er kriserammert og utelukket fra effektivt å delta i produksjonen — står vi overfor truslen om stansing av den rest av virksomhet som ennå er i gang, overfor truslen om å bli drevet ut i en katastrofe, som aldri er sett her i landet, ja neppe noe sted i verden.

Den storpolitiske situasjon blev, skriver Politiken, ikke avklart under de mange forhandlinger og samtaler som blev ført i løpet av søndagen mellom representanter for regjeringspartiene og medlemmer av venstrepartiet. Samtalen dreiet sig om tilveiebringelse av lovforanstaltninger og om avlysning av lockouten. Forhandlingene blev avsluttet klokken 2 i natt, og de førte ikke til noe definitivt resultat. Etter forlydende fremsatte venstre utpå natten et tilbud som i formiddag vil bli behandlet av de respektive partier.

I komiteen til behandling av regjeringens forslag om forbud mot arbeidsstans tilbød Christmas Møller ifølge Dagens Nyheder på det konservative partis vegne en fast sterlingkurs på 20, idet heri naturligvis ligger at kursen ikke må gå ytterligere ned.

Handelsminister Haug tok ikke dette tilbud.

Komiteen har nytt møte igjen i formiddag, hvor det vil bli avgitt innstilling. De konservative krever i betenkningen beskjed om regjeringens kronepolitikk og forlanger igangsatt ny meglingsgjennom meglingsmannen. Partiet innstiller forslaget til lov om forbud mot streiker og lockouter til forkastelse.

I de hemmelige forhandlinger

mellem regjeringen og venstre er det stadig pengepolitikken som er det springende punkt, og det forlyder at det er tale om en sterlingkurs etsteds mellom 22 og 24 kroner. Opnåes det enighet, vil den nye kurs etter hvad det forlyder, bli ledsaget av en erklæring fra regjeringen og forlikspartiene om, at hensynet til situasjonen og de tilstedeværende valutaholdninger har nødvendiggjort denne kurs og at alt vil bli satt inn på å holde den. Det forlød igår kveld, at det var overveidende sannsynlighet for at meglingsmannen vilde innkalle til ny meglingsmellem storkonfliktens parter for å tilveiebringe en frist til fortsettelse av kriseforhandlingene, idet forliksmannen så snart meglingsgjennom er optatt, kan forlange utsettelse av lockouten i 6 dager.

Efter hvad Dagens Nyheder erfarer, holdes det i formiddag i Nationalbanken et betydningsfullt møte, hvor direktørene for Kjøbenhavn-bankene etter innbydelse av Nationalbankens direksjon vil drøfte den foreliggende situasjon.

Statsminister Stauning har under riksdagskomiteens møte igår uttalt, at han regnet med at ytterligere valutaforanstaltninger vilde bli nødvendig for å holde kronekursen. Hvad han dermed sikket til, er efter hvad Berlingske Tidende erfarer, ikke oplyst fra noen kant, men et fingerpek herom kan man ifølge bladet muligens finne i den omstendighet at direktør Olaf Hambro fra Hambros bank i London siden lørdag kveld har opholdt sig i Kjøbenhavn. Hambros bank står i nær forbindelse med danske banker, og det er ved adskillige anledninger fra dansk side oppnådd lån i den engelske bank.

Filharmoniske's konsert iaften avlyst.

Iaften skulde den tyske professor Fritz-Hans Rehbold vært solist ved Filharmoniskes konsert. Imidlertid har man funnet å burde avlyse konserten, da formannen i orkestret, hr. Julius Dahl, plutselig er død.

De billetter som er solgt til konserten idag, skal gjelde ved Filharmoniskes konsert neste mandag. I det øieblikk dette skrives har Filharmoniske Selskaps ledelse ennå ikke oversikt over om Rehbold kan spille ved en senere konsert.

SISTE: Rehbold spiller torsdag.

Første natt med National-X-Pressen.

En National-X-Pressens te i Continental igår gjorde Hilda Fredriksen stor lykke i denne bedårende lakkfrisyrer. Hun var ganske uimotståelig og bar den med en selvfølgelighet som selv de strålende mannequiner av fag måtte misunnne henne.

Åpningen av National-X-Pressen lørdag blev i enhver forstand det larmende folkeskuespill man hadde ventet, og gleden stod høyt i de forskjellige tak man danset under eller drakk eller tok lodder på ellers uopnåelige goder eller hørte og så alvorlige kunstnere boltre sig som klovner.

I kjelleren på Continental, hvor avviklingen av festlighetene startet, innfant sig straks den atmosfæriske mildhet som kjennetegner dype kjellerrum hvor der drikkes portvin. Underjordiske fornøielse har alltid sitt trofaste publikum som gleder sig over mystikken. De byens unge damer som debuterte som serveringsdamer, slet sig sære føtter til under ledelse av noen få av faget. Oppe i annen etasje samlet Monte Carlo allerede straks en masse mennesker som villig lot sig løppe for sin medbragte mynt, og til gjengjeld var det noen som fikk gratis alle de gleder et besøk på ekspresen kan berede dem. Natten igjennom gikk med det mest utsøkte lurveleven på denne siden av broen.

Men så gikk man over broen til Nationalteatret, og for den som ikke fant sin fulle fornøielse i de mer larmende gleder på Continental-siden, var det iallfall en helt ublandet fryd å se Nationalteatrets utmerkede kunstnere boltre sig i en kabaret, hvis forskjellige nummer fikk jubelen til å runge under lysekronen. Det begynte med Ragna Wettergreen som leste dikt, og Angelita Bilkstad som sang noen nydelige spanske sanger. Trioen Robert Dahl, Hans Jacob Nilsen og Alfred Maurstad foredrog sjømannsviser med stor applomb. Men aftenens såkalte clou var det da akrobatfamilien Valeria trådte frem og utførte sine gripende sirkusnummer. Man må likefrem beundre Tore Segelckes evne til å si hør på de riktige stedene, og la oss straks innskytte, at Per Kvist har ære av arrangementet. Hennes nummer med Holst-Jensen, hvor den forbausede sterke mann blir stående igjen mens Tore forsvinner i luften, er så nervepirrende at ikke et øie var helt tørt. Men først og fremst må fremheves Trygve Larssens brytekamp med en uovervinnelig deltager. Dette er virkelig det mest fremragende gjøgl som er budt oss på år og dag.

Forøvrig var Per Kvist fremme både oppe og nede og satte den nødvendige saus på stemningen med stort lune. Og festen varte og rakk til klokken 2 om natten.

Igår formiddag gjentok man det fornøielse programmet på Nationalteatret, og de forskjellige nummer vakte fremdeles stort bifall. Om ettermiddagen fremviste skuespillerinner og enkelte andre damer pariser-toiletter fra Edgar Skau i Continental. Den oppbyggelige akt blev ledsaget av aukasjon, hvor Per Kvist med stor charme fikk lurt budene op i uante høider.

Idag fortsetter den store basar og tombola i Nationalteatrets foyer. Det er helt imponerende hvad man blir budt av nyttige ting, som noen hver kan ha gått og drømt om.

Om Gyldendals leksikon:

„Sådan skal det være.“

Minister F. Wedel Jarlsberg skriver:

Sådan skal det være. Kort, greit og tilforladelig. Og desuten transportabelt uten at man må ringe efter bybud.

F. Wedel Jarlsberg.

Gyldendals Konversasjons Leksikon

Hovedredaktør: professor Edgard B. Schieldrop. 12 bind. Ett bind om måneden i ett år. Komplette før året er omme. De ypperste medarbeidere. 60,000 opslagsord og 5000 illustrasjoner. Hendig format. Kr. 7.30 pr. bind med skinnrygg og hjørner. Betalingen kan fordeles over 24 måneder med kr. 3.65 pr. måned.

Det billigste leksikon.

GYLDENDAL NORSK FORLAG

To amerikanere.

I går kveld kl. 20 kom den amerikanske skøitløper-ske miss Eina til Oslo. Hun er innbudt av Norges Skøiteforbund til å delta i løp her og det skal bli interessant å se hvad hun kan utrette i kamp med Synnøve Lie. På stasjonen var fremmøtt hele det amerikanske skøitelag i landskampen og på billedet ovenfor ønsker Eddie Schroeder velkommen.

